

İntihar Eylemlerinin İcra Safhası

Hedefe İntikal

Hedefe intikal eylemin tamamına bakıldığında örgütler açısından en riskli safhadır. Seçilmiş hedefte infilakın gerçekleşmediği eylemlerde eylemcilerin ve bombaların neredeyse tamamı intikal safhasında ele geçirilmiştir.

Eylemci, güvenli evde bomba ile teçhiz edilerek bombanın nasıl patlatılacağı konusunda kısa bir eğitime tabi tutulmakta, müteakiben saldırı hedefine intikal ettirilmektedir. Bombanın yol boyunca yakalanma riski varsa, eylemcinin bomba ile bir araya gelmesi hedefin yakınındaki başka bir noktada gerçekleşmektedir. Eylemin ayrıntıları hakkında son bilgiler eylemciye saldırıdan kısa süre önce verilmektedir.

Saldırı hedefine intikal bir veya iki eskort timi aracılığıyla yapılmakta, bu timler normal olarak biri bayan iki kişiden oluşmakta ve yol kontrol noktalarında üphe çekmeyecek tarzda giyinmekte ve davranmaktadır. Eylemcinin kadın olması halinde son aşamaya kadar yanında yakın bir akrabası bulunmaktadır. İki eskort timi kullanıldığında; birinci tim, yol kontrol noktalarından eylemciyi geçirmekte; ikinci tim ise, eylemciyi bomba ile buluşturarak hedef bölgesine ulaştırmakta ve kesin hedefi göstermektedir.

Eskort timini ve eylemciyi eylem yerine ulaştıran aracın sürücüsü, genellikle eylemin icra edileceğinden haberdar olan ve bu işi daha önce de yapmış kişilerden olmaktadır. Bazı eylemlerde, eylemcinin belli bir noktadan itibaren toplu taşıma araçları veya taksiyle olay yerine yalnız gittikleri görülmüştür.

El Aksa intifadasında intihar eylemcileri hedef bölgesine rahatça sızmak için bir çok aldatma tedbiri de uygulamışlardır. Bir çoğu eylem sonrasında anlaşılabilmeyen bu uygulamalarda; kadınlar Arap toplumunun ortalama standartları dışında modern kıyafetler giymişler, erkekler kadın kıyafetleri ve kıyafetine bürünmüşler veya temiz tıraş olmuşlar ve saçlarını sarıya boyatmışlar, Ultra-Ortodoks Yahudi din adamı, din öğrencisi veya sıralı askeri gibi giyinmişler, gazeteci veya turist gibi davranmışlar, hedefe intikal esnasında taksi görünümü araçları, sıralı plâkalı araçları, çalınmış sıralı araçları, ambulanslar ve bir olayda sıralı askerî araçları kullanmışlardır.

Çeçenler genellikle kendi topraklarında düzenledikleri saldırılarda hedefin çok iyi tanınması nedeniyle intikal safhasının planlanmasına pek ihtiyaç duyulmamıştır. Ancak, Moskova içindeki eylemlerde hedefe intikal safhası ayrıntılı bir şekilde planlanmamış, Putin'e ve Duma'ya yönelik saldırı için görevlendirilen iki kadın eylemci, hedefini baskılarla sorarak bulmak istemiştir. Moskova içindeki eylemlerde, eylemcilerin önce güvenli bir eve getirildiği ve kısa süre sonra eylem hedefi yakınına kadar eskortlandığı belirlenebilmiştir.

Çeçen eylemciler de çeşitli aldatma taktiklerini kullanmışlardır. Bunlardan en yaygın olanı, eylemcilerin Rus ordusuna ait çalınmış veya satın alınmış askerî araçları ve üniformaları kullanmalarıdır. Rusya içindeki sivil hedeflere yapılan saldırılarda ise özellikle bayan eylemciler, Rus halkının giyim alışkanlıklarına uygun kıyafetler kullanmışlardır. Bir çok eylemden sonra yapılan soruşturmalarda, eylemcilerin yaklaşıma istikametleri boyunca birkaç tane kontrol noktasının görevli askerlere rüvet vererek geçmeyi başardıkları anlaşılmıştır.

Eylem için görevlendirilen El Kaide militanlarının hedef bölgesine ulaşması, sahte kimliklerle alınan sahte pasaportlar kullanılarak en fazla iki-üç kişilik gruplar halinde, taslak eylem zamanından çok uzun bir süre önce tamamlanmaktadır. Gruplar genellikle birbirlerinden ayrı bölgelere intikal etmekte ve önceden belirlenen zamana kadar bu bölgelerde normal yaşantılarını sürdürmekte, çeşitli tehditlere karşı ülkenin sistemine entegre olarak ve yasadışı hiçbir olaya katılmayarak üphe çekmemektedirler. Eylem zamanına kadar buldukları ülkelerde ticaret, eğitim vb. faaliyetlerle uğrazmakta, bazı durumlarda ülke içinde yer deşirtmektedirler. Tüm bu süreçte militanların öncelikli faaliyeti gizliliği korumak ve hedef hakkında istihbarat toplamak olmaktadır.

Eylemin İcrası

Hedefin yakınına kadar getirilen eylemci, bu noktadan itibaren etraftakilerin dikkatini çekmeyecek şekilde hedefe doğru ilerlemekte ve kendisinin uygun gördüğü zamanda ve noktada patlamayı gerçekleştirmektedir. Bazı eylemlerde, eylemcinin psikolojik durumu kendisinin erken teşhis edilmesini sağladığından aslında hedefin giriğinde veya yakınında patlamanın gerçekleşmesi nedeniyle daha fazla zayıfların engellenmesi sağlanmıştır. Ancak, bir çok eylemci kendisini gizlemeyi başarmış, hatta hedefteki insan sayısını biraz daha artması bekledikten sonra patlatmayı gerçekleştirmiştir.

Bazı saldırılarda çift eylemcinin kullanıldığı görülmüştür. Birbirine yakın mesafede ve hemen hemen aynı zamanda patlatılan bombalarla etrafa daha fazla hasar ve zayıfların verilmesi amaçlanmıştır.

El Kaide eylemlerinde dikkat çeken husus; aynı anda birden fazla saldırının eylem zamanı veya çok kısa zaman aralıklarıyla, çeşitli hedeflere, değişik yöntemlerle icra edilmesidir. Seçilen hedeflerin bir veya birden fazlasına intihar saldırısı düzenlenirken, diğer bir veya birkaçının yakınında bombalı araç patlatılmakta veya bu hedeflere yönelik silahlı saldırı düzenlenmektedir. Bazı olaylarda

saldırının düzenleneceği hedefe önce silâhlı saldırı düzenlenmekte, hedefi koruyan muhafızlar imha veya taciz edildikten sonra intihar saldırısı düzenlenmektedir. Bu şekilde hareket ederek, hedef ülkelerin güvenlik kuvvetleri üzerinde zihinsel baskının etkisi yaratmakta, genellikle bir veya iki adet büyük olaya hazırlıklı olan güvenlik kuvvetlerinin yönetim kademelerinin karar mekanizmalarının felce uğratılmaktadır.

Örgütün birkaç gün arayla birbirinden çeşitli uzaklıktaki ülkelerde eylem düzenlemesinin ise tamamen tesadüf olduğu da dikkate alınmalıdır. Bir örgütün eylem kapasitesini birkaç gün önceki eylemin yankıları unutturacak şekilde boş sarf etmesi mantıklı değildir. El Kaide'nin hücre teşkilatlanması, taeron örgütler kullanması ve kendisini el Kaide'ye bağlı hissedenden örgütlerin başlıca kararlarla eylem yapmaları göz önüne alındığında saldırı dalgası olarak algılanan, birden çok eylem sahasında, eş zamanlı veya ard arda eylemler düzenlenmesinin plânlı bir eylem taktiği olmadığını düşüncesini uyandırmaktadır.

Çeçenler, sadece bir kez deşifre hedeflere eş zamanlı ve koordineli saldırı taktiğini 2/3 Temmuz 2000'deki bir gecede 6 saldırı icra ederek kullanmışlardır. Bunun dışındaki eylemlerin tamamı tek noktada veya bir seferde icra edilmiştir. Eylemlerde birden çok eylemci kullanıldığında dahi, saldırılar birbirlerine çok yakın noktalarda veya birbirini kısa zaman aralıklarıyla takip eden sürelerde icra etmişlerdir.

LTTE, intihar saldırılarının özellikle askeri birliklere ve iyi korunmuş hedeflere düzenlediği daha kapsamlı bir saldırının içinde tahrip gücü yüksek bir bomba miktarıyla kullanılmaktadır. Bu saldırılarda, hedef önce yoğun ateş altında alınmakta, direnişi sert olan noktalara sızmayı başaran yaya eylemcilerin veya bomba yüklü araçların doğrudan hedef içine dalarak infilak etmeleri ile direniş kırılmakta ve böylece diğer militanlar hedefin derinliğine nüfuz ederek hedefte azami derecede hasar ve zayıflık yaratılabilmektedir.

Özellikle iyi korunmuş askeri hedeflere yönelik eylemler, hedefte çok etkisi yaratan bir veya daha fazla intihar saldırısı ile başlanmakta ve klasik saldırılar devam ederken gerçekleştirilen intihar saldırılar ile hedef üzerindeki baskı ve tahribat artırılmaktadır.

Karada yaya eylemcilerle düzenlenen çoklu saldırılarda birinci eylemcinin kendini infilak ettirmesinden sonra olay yerinde toplanan kişilere yönelik ikinci bir eylemcinin saldırı düzenlediği görülmüştür.

Özellikle etrafında güvenlik çemberi olan VIP'lere yönelik saldırılarda üzerine bomba yerleştirilmi militanların motosikletle saldırı noktasına getirildikleri ve arkada oturan militanın VIP aracının tam yanına geldiğinde aracın üzerine atlayarak eylemi gerçekleştirdiği görülmüştür. Aynı tür hedeflere yapılan saldırılarda izlenen diğer bir yöntem de militanın aracın yanından konvoyu selamlayan kişilerin arasından VIP aracının ön camına atlayarak infilak gerçekleştirmesidir.

Araçlara bomba yüklenmesi ile yapılan eylemlerde ise, önce araçtan inen silâhlı militanlara hedefin baskı altında alındığı, daha sonra intihar eylemcisinin aracın hedefin tam içine sokarak eylemi gerçekleştirdiği görülmüştür. Bombalı kamyonla yapılan saldırıların bazıları arasında araç içinden militanların ateşe devam ederken aracın hedef içine girdiği ve patlamanın gerçekleştirildiği görülmüştür.

Sivil hedeflere yönelik saldırılardan birinde kullanılan minibüsün her iki yandaki iç kışkımlara patlayıcı yerleştirildiği ve patlamayla sivillere azami zayıflık verdirilmesinin amaçlandığı görülmüştür.

Deniz kaplanları olarak isimlendirilen LTTE Deniz Gücü, Tamillerin yaşadığı kıyı bölgelerinin açıklarında kollar halinde hareket etmekte ve her kolda intihar saldırısına hazırlı olan bir veya birkaç sürat teknesi bulunmaktadır. Bu kolların Sri Lanka donanma unsurlarıyla tesadüf muharebesine girmesi halinde olayın seyrine göre intihar saldırısı icra edilebilmektedir. Ayrıca, planlı olarak yapılan eylemlerde aldatma taktiği olarak balıkçı teknelerinin arasına gizlenen sürat tekneleri hedefin en uygun olduğu bir zamanda saldırıyı gerçekleştirebilmektedir.

Sürat tekneleri kullanılarak yapılan saldırılarda, militanların silâhlandırılm sürat tekneleri ile askeri deniz konvoylarına önce yoğun ateş açmaları ve bomba yüklü teknelerden bir veya daha fazlasının konvoyun en kıymetli hedefine intihar saldırısı düzenlediği görülmektedir. Bazı durumlarda, cephanesi tükenen ve çatışmadan sıyrılmaması mümkün olmayan teknelerin de hedef seçtiği askeri gemilerden birine çarparak infilak ettirildiği görülmektedir.

LTTE, karada icra edilen eylemlerinin ¼'ünde tek bir eylemci, denizde yapılan eylemlerin tamamında birden fazla eylemci, bu eylemlerin yarısına yakınlarında birden fazla sürat teknesi kullanmıştır.

Tüm eylemlerde intihar saldırısının ortak noktası infilak noktasıdır. Bombalı araçlar; hareket halindeki hedefin hemen yanından, aynı istikamette hızla ilerleyerek veya hedefe çarparak; sabit hedeflere yapılan saldırılarda ise, hedefin tam içine girildiğinde infilak ettirilmektedir. Zırhlı araçlardan oluşan hareketli hedeflere yönelik saldırılarda ise infilak, zırh koruması olmayan aracın tam yanına geldiğinde gerçekleştirilmiştir.

Tüm örgütlerde eylemcilerin, beraberlerindeki bombaları kendileri tarafından kumanda edilen düzeneklerle patlattığı görülmüştür, uzaktan komutalı patlayıcı düzeneklerin kullanıldığına dair bir bulguya rastlanmamıştır.

Eylemcilere saldırdıktan önce uyuşturucu veya sakinleştirici ilaç verildiği yönündeki iddiaların doğruluğu ise henüz ispatlanmamıştır. Eylem sonrasında ele geçirilen saldırganların cesetleri üzerinde İsrail Kriminal laboratuvarlarında yapılan incelemelerde uyuşturucu madde kalıntısı bulunmamıştır. Diğer örgütlerin eylemlerinde de bu iddialar doğrulayacak bilimsel veriler bulunmamaktadır. Sadece PKK'nın eylemlerinden sonra görgü tanıklarının ifadelerinde eylemcilerin uyuşturucu madde etkisinde olduğu iddialar bulunmaktadır.

Eylem günü ve saati hakkında örgütler tarafından tercih edilen belirgin bir özellik bulunmamaktadır. Bu konudaki en büyük kriter, hedefe hangi gün ve saatte azami zayıat verilebileceği sorusunun cevabıdır.

ABD merkezli Intelcenter kuruluğunun eylemlerin zamanlaması ile ilgili yaptığı incelemede 1998-2005 arasındaki El Kaide saldırılarının eylemlerin yüzde elli-altısının eylem yerindeki yerel saatle 0700-1500 arasında, kalan yüzde kırk-dördünün ise saat 1800-0200 arasında gerçekleştiği tespit edilmiştir. Diğer bir ifade ile 1500-1800 ile 0200-0700 arasında El Kaide'nin herhangi bir eylemi meydana gelmemiştir. En çok eylem düzenlenen saat ise 0800 olarak belirlenmiştir. Haftanın günleri açısından incelendiğinde eylemlerin yüzde seksen-birinin haftanın çalınma günlerinde, sadece yüzde dokuzunun hafta sonu meydana geldiği görülmüştür. Yerel saatle 1800-0200 arasında ve hafta sonu icra edilen eylemlerin favori hedefi insanların tatil nedeniyle tercih ettiği toplu sosyal alanlar olmuştur.

Eylemlerin sonucunda hedef üzerinde meydana gelen hasar ve zayıat oranı tartışılmayacak derecede eylemcilerin lehindedir. Eylem sonucunda ölen bir veya iki intihar eylemcisiyle mukayese edilemeyecek kadar çok şahsın ölümü söz konusudur.

1980-2001 yılları arasında tüm dünyada gerçekleşen 188 intihar saldırısında (11 Eylül saldırıları hariç) eylem başına ortalama kurban sayısı 13 olarak gerçekleşmiştir. Tüm dünyada gerçekleşen (PKK/KADEK eylemleri hariç) terör eylemlerinin sadece %3'ü intihar saldırısı iken, toplam kurban sayısı'nın %48'i intihar saldırılarında verilmiştir.

Başarıya ulaşmayan bir intihar saldırısı, örgüt elemanlarının morali üzerinde zafer etkisi yapmakta ve davaya olan inançların farkına varılmamasına sebep olmaktadır. Hedef toplum veya gruplar ise, eylemcileri hafife almayı bırakarak onları davalar uğruna hayatlarını feda ederek kendilerine büyük zararlar verebilecek potansiyel bir tehdit olarak görmeye başlamaktadır.

Eylem sonrasında ortaya çıkan hasar ve zayıat tablosu çok ağırdır. Her intihar saldırısı, çok haber olarak medyanın büyük ilgisini çekmekte, toplumun saldırıdan doğrudan zarar görmeyen diğer kesimi üzerinde istenilen korku ve dehşet etkisinin yaratılmasına sebep olmaktadır.

Eylemin üstlenilmesi

Filistinli örgütler, önceleri eylemden hemen sonra olay üstlenerek, eylemcinin video görüntülerini daha önceden belirlenmiş TV istasyonlarına yayımlanmak üzere dağıtmakta, eylemcinin posterlerini ve resimlerini de kendi kontrolündeki yerlere asılmasına sebep olmaktadır. Ancak, İsrail'in bu eylemcilerin ailelerine yönelik eylemden hemen sonra düzenlediği operasyonlar ve Filistinlilere yönelik misillemeleri, örgütlerin eylemleri üstlenmemesi sonucunu getirmiştir. Buna rağmen, İsrail istihbarat kuruluşlarının eylemciyi çok kısa sürede belirlemesiyle cezalandırma ve misillemeler devam etmiştir.

El Kaide, saldırıların sorumluluğunun üstlenilmesi için acele etmemektedir. Bir çok durumlarda o zamana kadar ad duyulmamış sahte isimli asgari iki örgüt tarafından saldırının sorumluluğu üstlenilmektedir. Diğer yandan, hedef ülkelerin güvenlik kuvvetleri saldırılardan hemen sonra sorumlu örgüt olarak El Kaide'yi ilk plânda düştürdüğünden ve El Kaide sempatan ve başlıca örgütlerin ve militanların da aklına ilk anda El Kaide geldiğinden örgüt zaten istediği mesajı vermiş olmaktadır. El Kaide bu şekilde davranarak, ilk tepkileri ve ani misilleme operasyonların bir süre için geciktirmeye, hatta bazı durumlarda önlemeye muvaffak olmaktadır.

Çeçen direnişçiler ve LTTE, sivillere yönelik eylemlerin hiçbirisini üstlenmemeyi prensip haline getirmişlerdir. Ancak, her iki örgüt de eylem alanlarındaki her türlü bombalı saldırı için doğrudan suçlanmaktadır.